

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Економічний факультет
Кафедра економічної теорії

Затверджено

На засіданні кафедри економічної теорії
економічного факультету
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол № ____ від _____ 2022 р.)

Завідувач кафедри _____
проф. Островерх П.І.

Силабус з навчальної дисципліни
«Теорія та практика бізнес-тренінгів»,
що викладається в межах
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Силабус дисципліни
ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА БІЗНЕС-ТРЕНІНГІВ
2022-2023 навчальний рік

Назва дисципліни	Теорія та практика бізнес-тренінгів
Адреса викладання дисципліни	79008 м. Львів, проспект Свободи 18, економічний факультет Львівського національного університету імені Івана Франка
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Економічний факультет, кафедра економічної теорії
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Загальноуніверситетська дисципліна вільного вибору студентів
Викладачі дисципліни	Ільків Наталія Василівна, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економічної теорії
Контактна інформація викладачів	Natalia.Ilkiv@lnu.edu.ua 79008 м. Львів, проспект Свободи 18, кафедра економічної теорії, к.114
Консультації з питань навчання по дисципліні відбуваються	Консультації в день проведення лекцій/практичних занять (за попередньою домовленістю). Он-лайн консультації. Для погодження часу он-лайн консультацій слід написати на електронну пошту викладача.
Сторінка курсу	
Інформація про дисципліну	Курс розроблено таким чином, щоб надати учасникам необхідні знання, обов'язкові для того, щоб самостійно планувати, організувати та проводити бізнес-тренінги. Тому у курсі представлено як огляд теоретичних аспектів, які репрезентують суть, особливості та функції бізнес-тренінгів, так і методологічний інструментарій, необхідний для реалізації слухача в майбутньому як бізнес-тренера.
Коротка анотація дисципліни	Комплекс лекційних та практичних занять, націлених на вивчення основних теоретико-методологічних засад, принципів, технологій створення, організації та проведення бізнес-тренінгів, закріплення теоретичних знань на практиці шляхом проведення бізнес-тренінгів. Під час проведення бізнес-тренінгів у групах слухачі набудуть навиків використання психологічних прийомів та практичних кейсів. Через самоаналіз навчатися виявляти та аналізувати типові помилки тренера, оцінювати ефективність проведеного бізнес-тренінгу.
Мета та цілі дисципліни	Метою викладання навчальної дисципліни “Теорія та практика бізнес-тренінгів” є формування цілісного уявлення студентів про принципи та методологію організації і проведення бізнес-тренінгів і забезпечення основ для самостійного аналізу ефективності проведеного бізнес-тренінгу. Основними завданнями вивчення дисципліни “Теорія та практика бізнес-тренінгів” є: <ul style="list-style-type: none"> • ознайомити студентів із понятійно-категоріальним апаратом та інструментарієм бізнес-тренінгів; • розкрити функції та ролі бізнес-тренера; • сформуванню уявлення про механізми планування, організації та реалізації бізнес-тренінгів; • розкрити принципи та механізми комунікації з аудиторією бізнес-тренінгу, використання психологічних прийомів та практичних кейсів;

	<ul style="list-style-type: none"> • ознайомити з основами аналізу ефективності проведеного бізнес-тренінгу.
<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<p>Методичне забезпечення</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ільків Н.В. Теорія та практика бізнес-тренінгів: Методичні вказівки та плани практичних занять з дисциплін гуманітарного циклу для студентів третього року навчання. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2022. 32 с. 2. Ільків Н.В. Теорія та практика бізнес-тренінгів: Методичні поради щодо організації самостійної роботи студентів III курсу денної форми навчання. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2022. 32 с. <p>Базова література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Джонсон Девід В. Соціальна психологія : тренінг міжособистісного спілкування / Джонсон Девід В. ; [пер. з англ. В. Хомика]. – К. : Вид.дім «КМ Академія», 2003. – 288 с 2. Ложкін Г.В., Пов'якель Н.І., Психологія конфлікту: теорія і сучасна практика: навчальний посібник. – К.: ВД «Професіонал», 2006. – 416 с. 3. Петрович В. С. Я хочу бути тренером : настільна книга тренера початківця : метод. вказівки / В. С. Петрович, О. Ю. Закусило. – 2-е вид. доповн. – Луцьк, 2014. – 60 с. 4. Психологія бізнесу та управління: навч. посібник/ Н.І. Жигайло, М. О. Кохан, Н.М.Данилевич; за ред. проф. Н.І. Жигайло. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2019. – 308 с 5. Слободянюк І. А. Тренінг партнерського спілкування./ Ігор Антонович Слободянюк. – К.: Навчально-метод. центр «Консорціум із удосконалення менеджмент-освіти в Україні», 2010. – 48 с. 6. Усіченко І., Хабарова А., Ларіонова Нечерда О., Порохняк-Гановська Л.. Тренінги як інтенсивне навчання Київ: Видавничий цент «Адаптація» МО «Жіноча громада», 2004. 235с 7. Федорчук В. М. Тренінг особистісного зростання : навч. посіб. К. : «Центр учбової літератури», 2014. 250 с. 8. Чебикін О. Я., Сінельнікова Т. В. Психологічні основи тренінгових технологій : монографія. ПНЦ НАПН України. Одеса : ТОВ Лерадрук, 2013. 229 с. 9. HBR's 10 Must Reads on Communication (with featured article “The Necessary Art of Persuasion,” by Jay A. Conger). Harvard Business School Press, 2015.208 pp 10.HBR's 10 Must Reads on Managing People (with featured article “Leadership That Gets Results,” by Daniel Goleman). Harvard Business School Press, 2016. 276 pp 11. Philip Kotler. Marketing Insights from A to Z. 80 Concepts Every Manager Needs to Know. John Wiley & Sons Inc, 2018. 12. Raphael Amit, Christoph Zott. Business Model Innovation Strategy. Transformational Concepts and Tools for Entrepreneurial Leaders. Wiley, 2020. 368p. <p>Матійків І. М. Основи тренерської майстерності : [навч.-метод. посіб.] / І. М. Матійків, А. І. Якимів, Т. Г. Черняк / За заг. ред. А. І. Якиміва. – Львів : Компанія «Манускрипт», 2012. – 392 с.</p> <p>Допоміжна література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Адамська З. М. Соціально-психологічний тренінг як фасилітативне середовище для розвитку фасилітативних

- здібностей майбутнього психолога. Філософсько-психологічні аспекти лідерства в бізнесі, освіті та державі : збірник тез IV Міжнародної науково-практичної конференції, 15 березня 2019 р. Львів : СПОЛОМ, 2019. С. 17–21.
2. Бондаровська В. Особливості підготовки і проведення соціально-педагогічного тренінгу. Допомога кризовим сім'ям / В. Бондаровська, О. Куриленко, Т. Гуцаленко. – К. : Ред. загальнопед. газет, 2013. – 106 с.
  3. Варій М.Й. Загальна психологія: підручник / Для студ. психол. і педагог. спеціальностей. – К.: „Центр навчальної літератури”, 2006. – 968с
  4. Вітенко І., Борисюк А., Вітенко Т. Соціально-психологічний тренінг. Книги – XXI, 2008. 124 с.
  5. Волошина В.В., Долинська Л.В., Ставицька С.О., Темрук О.В. Загальна психологія: Практикум: Навч. Посібн. – К.: Каравелла, 2007. – 280 с.
  6. Земба А. Б. Проблема ефективності управління студентською групою: тренінг розвитку лідерських якостей студентів. Практична психологія та соціальна робота. 2007. № 3. С. 42–48.
  7. Ідеї. Натхнення. Рішення: посібник для тренерів неформальної освіти / Н. Трамбовецька [та ін.]; упоряд. Н. Трамбовецька. – К. : Інша освіта, 2015. – 70 с.
  8. Калинич І. Психологія ділового спілкування. — Ужгород: Мистецька лінія, 1999. – 112 с
  9. Керик О. Використання тренінгових технологій у професійній підготовці фахівців соціальної сфери / О. Керик // Молодь і ринок. – 2015. – № 2. – С. 136-140.
  10. Лефтеров В. О. Психологічні тренінгові технології в органах внутрішніх справ : [монографія : в 2-х т] / В. О. Лефтеров. – Донецьк : ДЮІ, 2008. – Т. I. : Методологія психотренінгу та його використання у професійнопсихологічному розвитку персоналу, задіяного в екстремальних видах діяльності / В. О. Лефтеров. – 2008. – 242 с.
  11. Луганцева О. Г. Тренінговий цикл як конструктивний елемент тренінгової технології навчання / О. Г. Луганцева // Вісник Дніпропетровського університету імені Альфреда Нобеля. Серія : Педагогіка і психологія. – 2015. – № 1. – С. 216-220.
  12. Лук'янчук Н. Класифікація видів тренінгів / Н. Лук'янчук // Навчання і виховання обдарованої дитини. – 2013. – Вип. 1. – С. 272-279
  13. Максимова Н.Ю. Тренінгові технології як засіб формування духовності особистості студентів / Н.Ю.Максимова // Зб. наук. праць Ін-ту психології ім. Г.С. Костюка АПН України / За ред. С.Д. Максименка. – К.:ГНОЗІС, 2007. – Т.10, Ч. 4. – С.334–342.
  14. Мешко Г. М., Мешко О. І. Психолого-педагогічний тренінг як засіб гармонізації особистості майбутнього вчителя. Освіта регіону. 2013. № 3 (33). С. 330–335.
  15. Мілютіна К. Л. Теорія та практика психологічного тренінгу : Навч. посіб. К. : МАУП, 2004. 192 с.
  16. Навчання дорослих. Тренінг для тренерів. Депонований рукопис. Всеукраїнський фонд “Крок за кроком.”, Київ: 2001 р
  17. Приходько В. В. Соціально-психологічний тренінг як засіб формування комунікативної компетенції / В. В. Приходько // Вісник Львів. ун-ту. – 2005. – Вип. 19. – Ч.1. – С. 182–188.

	<p>Інформаційні ресурси:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Афанасьєва Н. Є., Перелигіна Л. А. Теоретико-методологічні основи соціально-психологічного тренінгу : Навчальний посібник. URL: http://repositsc.nuczu.edu.ua/bitstream/123456789/4053/1/%D0%A1%D0%9F%D0%A2%20%D0%BD%D0%B0%D0%B2%D1%87%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B8%D0%B9%20%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA.pdf 2. Бізнес - та особистісні тренінги. http://psychologis.com.ua/biznes- i lichnostnye treningi.htm 3. Вправи для тренінгів: розминки-криголами. http://simshecon.com/wp-content/uploads/2020/07/1e4d82e5c50b5b93206d88954808741c.pdf 4. Ігри та вправи для тренінгів. https://www.gurt.org.ua/articles/43009/ 5. Методика проведення тренінгів. https://www.content.net.ua/registration/sections/page.php?page_id=29024&categ_id=11363 6. Основні положення щодо проведення тренінгів. https://osvita.ua/school/method/technol/598/ 7. Тренінгова методика у структурі соціально-психологічного супроводу освітніх та суспільних реформ. http://www.apppsychology.org.ua/data/jrn/v10/i31/6.pdf 8. Як скласти програму тренінгу? http://www.aau.org.ua/media/publications/1114/files/Tr-3-8_2020_02_04_13_11_11_259064.pdf
Обсяг курсу	90 годин. З них 32 годин аудиторних занять: 16 години лекцій, 16 години практичних занять та 58 годин самостійної роботи
Очікувані результати навчання	<p>Після завершення цього курсу студент буде :</p> <p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> • базові технології та моделі бізнес-тренінгів; • психологічні та методичні прийоми у бізнес-тренінгах; • принципи роботи у групах; • алгоритми підготовки та організації бізнес-тренінгів <p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> • демонструвати знання з дисципліни; • визначати потреби споживача послуги; • обирати і використовувати тренінговий інструментарій; • створювати і реалізовувати тренінги; • використовувати психотехніки проведення бізнес-тренінгів у групах; • оцінювати ефективність бізнес-тренінгу; • здійснювати самоаналіз та самовдосконалення як бізнес-тренер.
Ключові слова	Бізнес-тренінг, тренер, роль тренера, психологічні прийоми, кейси, комунікація з аудиторією, типи учасників тренінгу, інтерактивні методи.
Формат курсу	Очний
	Проведення лекцій, практичних занять та консультацій для кращого розуміння тем
Теми	<p>Тема 1. Суть та функції бізнес-тренінгу</p> <p>Тема 2. Бізнес-тренер: функції та ролі</p> <p>Тема 3. Аудиторія бізнес-тренінгу</p>

	<p>Тема 4. Технологічні схеми бізнес-тренінгу</p> <p>Тема 5. Структура бізнес-тренінгу</p> <p>Тема 6. Управління мотивацією учасників тренінгу</p> <p>Тема 7. Управління комунікацією під час тренінгу</p> <p>Тема 8. Оцінка ефективності тренінгу</p>
Підсумковий контроль, форма	<p>Залік в кінці семестру.</p> <p>При викладанні дисципліни «Теорія та практика бізнес-тренінгів» використовуються такі методи контролю:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять й змістових модулів і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Його інструментами є контрольні роботи і тестування. - Підсумковий контроль проводиться з метою оцінювання підсумкових результатів навчання і включає семестровий контроль у формі заліку.
Пререквізити	<p>Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з таких дисциплін: “Теорія організацій”, “Основи управління бізнесом”, “Менеджмент”, “Основи бізнес-планування”.</p>
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	<p>Основними методами навчання, що використовуються в процесі викладання навчальної дисципліни «Теорія та практика бізнес-тренінгів» є:</p> <ul style="list-style-type: none"> - метод передачі і сприйняття навчальної інформації, пробудження наукового інтересу (лекції, ілюстрації, презентації, кейси); - метод практичного засвоєння курсу з допомогою складання тестових завдань, вирішення задач та ситуацій з метою набування умінь і практичних навичок (практичні заняття); - метод самостійного засвоєння студентами навчального матеріалу у вигляді складання тестів, вирішення задач, написання рефератів, розробки індивідуальних та групових проектів на підставі самостійно опрацьованої базової літератури та додаткових джерел інформації з метою конкретизації й поглиблення базових знань, необхідних умінь та практичних навичок (самостійна робота); - метод усного підсумкового контролю у формі проведення студентом бізнес-тренінгу.
Необхідне обладнання	<p>Мультимедійний проектор / Мультимедійна дошка</p> <p>Високошвидкісний Інтернет</p> <p>Пакет Microsoft Office із доступом до платформи Teams</p>
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням:</p> <ul style="list-style-type: none"> • практичні/самостійні тощо: 30% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 30 • контрольні заміри (модулі): 20% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 20 • залік: 50% семестрової оцінки. Максимальна кількість балів 50 <p>При викладанні дисципліни «Теорія та практика бізнес-тренінгів» використовуються такі методи контролю:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять й змістових модулів і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Його інструментами є контрольні роботи і тестування. - Підсумковий контроль проводиться з метою оцінювання підсумкових результатів навчання і включає виконання практичного завдання – проведення студентом бізнес-тренінгу.

<p>Поточний контроль:</p> <p>1) 30 балів нараховується за підготовку до семінарських занять:</p> <ul style="list-style-type: none">
– за контрольні перевірки теоретичного матеріалу на семінарському занятті шляхом усного і письмового опитування;
– за активність при розв’язуванні практичних вправ на занятті та виконання домашніх і самостійних завдань. <p>Оцінювання відбувається за наступною бальною шкалою: від «1» до «5» балів – позитивна оцінка; «0» балів – негативна оцінка (неготовий(а)).</p> <p>Можливі додаткові бали: + 1, +2 бали - за активність на занятті: доповнення, ініціативність, самостійну роботу.</p> <p>Проміжний контроль: 2 змістові модулі (контрольне тестування по модулю 1 та модулю 2).</p> <p>За один модуль студент може набрати максимально 10 балів. За проміжний контроль студент може набрати до 20 балів.</p> <p>Підсумковий контроль – залік - 50 балів Підсумкова максимальна кількість балів – 100</p> <p>Письмові роботи: Очікується, що студенти виконають кілька письмових контрольних робіт, які містять завдання для виявлення рівня сформованості практичних навиків.</p> <p>Академічна доброчесність: Очікується, що контрольні роботи студентів будуть виконані ними особисто без використання навчальної літератури та взаємного консультування. Списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в контрольній роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.</p> <p>Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов’язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом.</p> <p>Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p> <p>Політика виставлення балів. Враховуються бали набрані впродовж тематичного самоконтролю та виконання письмових контрольних робіт, а також бали підсумкового заліку. При цьому обов’язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов’язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.</p> <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>

Шкала оцінювання: національна та ECTS			
Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
81-89	B	добре	
71-80	C		
61-70	D	задовільно	
51-60	E		
0-50	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
Питання до заліку	<ol style="list-style-type: none"> 1. Суть, мета і завдання бізнес-тренінгу 2. Тренінг як технологія інтерактивного навчання 3. Типологія тренінгів 4. Ціннісні підстави і професійна позиція бізнес-тренера 5. Ролі бізнес-тренера і зміст його діяльності 6. Поширені помилки бізнес-тренера 7. Особливості навчання дорослих 8. Особливості навчання «рефлексуючого» 9. Особливості навчання «діяча» 10. Особливості навчання «прагматика» 11. Особливості навчання «теоретика» 12. Канали сприйняття інформації 13. Трьохсферна модель бізнес-тренінгу 14. Емпірична модель навчання Девіда Колба і її застосування в практиці бізнес-тренінгу 15. Розвиток учасників в рамках бізнес-тренінгу 16. Структура бізнес-тренінгу: установчий блок 17. Структура бізнес-тренінгу: основний блок 18. Структура бізнес-тренінгу: завершальний блок 19. Схема мотивації учасників на основі «піраміди потреб» А. Маслоу і її використання в бізнес-тренінгу 20. Процесна схема мотивації учасників бізнес-тренінгу 21. Техніки мотивації учасників 22. Умови і складові успіху управління комунікацією для тренера 23. Процес управління комунікацією 24. Ефективне використання комунікативних технік 25. Техніки управління комунікацією: техніки активного слухання 26. Техніки управління комунікацією: техніка роботи з питаннями 27. Техніки управління комунікацією: техніка перефразу 28. Техніки управління комунікацією: техніки аргументації і переконання 29. Техніки управління комунікацією: невербальна комунікація та її використання в бізнес-тренінгу 30. Оцінка ефективності тренінгу 		
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.		